

Charles Dickens
SMRTELNÍCI V DOMĚ

S domem, který je námětem tohoto vánočního vyprávění, jsem se neseznámil za žádných uznávaně strašidelných okolností ani v žádném tradičně strašidelném prostředí. Spatřil jsem jej za bílého dne ozářený sluncem. Nefoukal vítr, nepršelo, neblýskalo se, nehřmělo, žádné hrůzu nahánějící neobvyklé okolnosti ke zvýšení dojmu. A co víc: přišel jsem k němu rovnou z nádraží, od něhož byl vzdálen nanejvýš jednu míli. A když jsem stanul před domem a ohlédl se směrem, odkud jsem přišel, uviděl jsem nákladní vlak šinoucí se po náspu v údolí. Nechci tvrdit, že všechno se zdálo všedně nezajímavé, protože pochybuji, že něco takového je vůbec možné, pokud se to netýká úplně nezajímavých lidí – a tady vystupuje do popředí moje domýšlivost: беру za své, že v krásném podzimním ránu by patrně kdokoli viděl ten dům stejně, jako jsem ho viděl já.

Objevil jsem ho následovně:

Cestoval jsem ze severní Anglie do Londýna s úmyslem jízdu přerušit a na dům se podívat. Mé zdraví vyžadovalo, abych se dočasně uchýlil na venkov, a jeden můj přítel, který o tom věděl a který před časem shodou okolností kolem tohoto domu jel, mi napsal, že mu připadá jako místo vcelku přijatelné. Do vlaku jsem nasedl o půlnoci, hned jsem usnul, pak se zase probudil, posadil se a oknem vyhlížel na oslnivou polární zář na obloze, znovu jsem usnul a znovu jsem se probudil, zjistil jsem, že noc uplynula a já byl jako obvykle rozladěně přesvědčen, že jsem oka nezamhouřil – a zmámen dosud tím pocitem bych se o to, stydím se přiznat, byl vsadil, snad i do souboje se pustil s člověkem, který seděl naproti mně. Ten člověk

naproti měl po celou noc – jako každý naproti sedící člověk – spoustu nohou navíc a všechny přespříliš dlouhé. Kromě tohoto nemístného chování (jež se ovšem od něho dalo očekávat) měl tužku a kapesní zápisník, ustavičně něčemu naslouchal a dělal si poznámky. Měl jsem dojem, že ty protivné poznámky nějak souvisejí s kodrcáním a ořesy železničního vozu, a byl bych si přestal všimnout, že si je zapisuje, kdyby se dalo předpokládat, že je povoláním technik, jenže on pokaždé, když se zaposlouchal, seděl a vytřeštěně zíral přímo nad moji hlavu. Měl vypoulené oči, působil pomateně a jeho chování začalo být nesnesitelné.

Bylo chladné kalné ráno (slunce dosud nevyšlo), a když jsem se vynadíval na probleskující světlo ohňů z průmyslové oblasti a těžkou clonu kouře visící jak mezi mnou a hvězdami, tak mezi mnou a nadcházejícím dnem, obrátil jsem se ke svému spolucestujícímu a řekl jsem:

„Račte prominout, pane, vy na mně shledáváte něco neobvyklého?“ protože to na mou duši vypadalo, že se zabývá mou cestovní čepicí nebo mými vlasy tak zevrubně, až to hraničilo s opovázlivostí.

Muž s vypoulenýma očima namáhavě stáhl pohled z prostoru za mnou, jako by opěradlo ve voze bylo na míle daleko, a řekl se zpupnou útrpností k člověku tak bezvýznamnému, jako jsem já:

„Na vás, pane? Ř.“

„B, pane?“ řekl jsem už nakvašeně.

„S vámi nemám nic do činění, pane,“ odvětil ten gentleman. „Vyprošuji si, abyste mě nechal naslouchat – A.“

Tu samohlásku vyslovil po krátké odmlce a hned si ji zapsal.

Zpočátku jsem byl vyplašen, protože šílenec ve vlaku a průvodčí nikde, to je situace ošidná. Ulevilo se mi, když mě napadlo, že přítomný gentleman je možná klepač, jak se lidově zvou příslušníci jedné ze spiristických sekt, k nimž (tedy k některým) chovám velkou úctu, ale jejichž přesvědčení nevěřím. Chystal jsem se ho na to zeptat, ale on mi vzal slova z úst.

„Jistě mi prominete,“ řekl opovrzhlivě, „jsem-li v tak velkém předstihu před běžným lidstvem, že se jím nemohu zatěžovat. Dnešní noc jsem strávil – jak ostatně nyní trávím veškerý svůj čas – v obcování s duchovnem.“

„Ó!“ podotkl jsem poněkud kousavě.

„Noční konference byly zahájeny,“ pokračoval muž, zalistovav ve svém zápisníku, „tímto poselstvím: ‚Špatné známosti kazí dobré mravy.‘“

„Znamenitě!“ řekl jsem, „ale je to taková novinka?“

„Novinka ze světa duchů,“ odvětil gentleman.

Dokázal jsem jen zopakovat své poněkud kousavé „Ó“ a požádat, mohl-li být poctěn nejnovějším sdělením.

„Lepší vrabec v hrsti,“ slavnostním tónem přečetl gentleman poslední záznam v zápisníku, „než holub na střeše.“

„Moje řeč,“ podotkl jsem, „ale nemá to být na střeše?“

„Mně přišlo na střeše,“ odtušil gentleman.

Pak mi sdělil, že toto mimořádné odhalení během noci doručil duch Sokrata. „Příteli, doufám, že jste zcela zdrav. V tomto železničním voze jsou dva cestující. Jak se máte? Je tu sedmnáct tisíc čtyři sta sedmdesát devět duchů, avšak vy je nevidíte. Je tu Pythagoras. Nemá možnost se o tom zmínit, ovšem doufá, že cestujete rád.“ Zaskočil sem i Galileo se svým vědeckým poznáním: „Rád vás vidím, *amico*. *Come sta?* Voda zmrzne, je-li dostatečně chladno. *Addio!*“ Během noci se také přihodilo následující: biskup Butler trval na svém, že se jeho jméno má psát „Bubler“, což bylo v rozporu s pravopisem i s dobrými mravy, takže byl propuštěn za to, že se neumí ovládat. John Milton (podezřelý z úmyslné mystifikace) popřel, že napsal *Ztracený ráj*, a uvedl, že společnými autory této básně jsou dva neznámí pánové jménem Grungers a Scadgingtone. A princ Artur, synovec krále Jana Bezzemka, o sobě prohlásil, že je v sedmém okruhu přijatelně spokojen; prý se tam učí malovat na sametu pod vedením spisovatelky Sáry Trimmerové a skotské královny Marie Stuartovny.

Kdyby snad na tyto řádky padlo oko gentlemana, který mě oblažil zmíněnými objevy, věřím, že omluví mé přiznání, že pohled na vycházející slunce a zamyšlení nad velkolepým řádem nekonečného vesmíru mě k jeho objevům učinily nedůtklivým. Tak nedůtklivým, že jsem velmi rád na příští stanici vystoupil a vyměnil ty mlžiny a výmysly za svěží vzduch z nebes.

Tou dobou už bylo krásné ráno. Kráčel jsem z nádraží listím opadávajícím ze stromů zbarvených dozlata, dohněda, dorezava, rozhlížel jsem se kolem sebe po všech těch zázracích stvoření a rozjímal o tom, že je tomu tak kvůli ničím неотředitelným, neměnným a harmonickým zákonům. Obcování s duchovnem, o němž mluvil ten gentleman, mi připadalo jako nejubožejší nádeničina, jakou svět kdy viděl. V tomto pohanském rozpoložení jsem dorazil na dohled k hledanému domu a zastavil se, abych si ho pečlivě prohlédl.

Byl to osamělý dům stojící v žalostně zanedbané čtvercové zahradě o rozloze přibližně dvou akrů. Byl to dům přibližně z doby Jiřího Druhého; tak strnulý, tak studený, tak akurátní a tak nevkusný, jak si ho patrně přál s úctou oddaný obdivovatel kvarteta čtyř panovníků téhož jména. Nebyl obývaný, ale v posledním roce či dvou letech byl zběžně opravován, aby byl obyvatelný. Říkám zběžně, protože práce byla odbytá, omítka a nátěr už opadávaly, ačkoli barvy byly ještě živé. Vývěsní tabule nakřivo zavěšená na zahradní zdi hlásala, že dům je „k pronájmu plně zařízen, za velmi přijatelnou cenu“. Dům tísnivě stínily příliš hustě vysázené stromy, obzvláště pak šest vysokých topolů před okny v průčelí, nadmíru truchlivých a na krajně nevhodném místě.

Na první pohled bylo vidět, že je to dům, kterému se lidé vyhýbají, že se ho straní celá vesnice, k níž přivedla můj pohled štíhlá věž kostela asi půl míle odtud – že je to dům, jaký si nikdo nepronajme. A z toho vyplynul přirozený závěr, že má pověst strašidelného domu.

Žádná ze čtyřadvaceti denních a nočních hodin na mě nepůsobí tak velebně jako brzké ráno. V létě často vstávám velmi časně, uchyluji se do své pracovny udělat kus práce ještě před snídaní a při všech takových příležitostech na mě hluboce působí ticho a samota všude kolem. A kromě toho je lehce děsivé pomýšlení, že je člověk obklopen důvěrně známými tvářemi v hlubokém spánku, a vědomí, že ti, kteří jsou nám nejdražší a jimž jsme nejdražší i my, o nás v tu chvíli vůbec nic nevědí, jsou ve stavu netečném, předjímajícím onen mystický stav, k němuž všichni směřujeme – pozastavený život, přetržená vlákna včerejška, opuštěné křeslo, zavřená kniha, nedokončená, a přesto opuštěná práce, to všechno jsou předobrazy Smrti. Ticho té hodiny je tichem Smrti. Stejně představy navozuje ranní nádech barev a chlad. Dokonce i vzhled, který na sebe berou důvěrně známé předměty v domácnosti, když se vylupují ze stínů noci do časného rána zdánlivě novější, takové, jaké bývaly dříve, má svůj protějšek ve smrti, kdy vráscitě tváře zralého věku nabývají zašlý mladistvý vzhled. A co víc – jednou jsem v tuto hodinu viděl ducha svého otce. Otec byl živ a zdrav a nikdy z toho nic dalšího nevzešlo, ale já ho tenkrát viděl za bílého dne sedět zády ke mně v křesílku u mé postele. Hlavu si podepíral rukou, ale jestli podřimoval nebo truchlil, to jsem nedokázal rozpoznat. Ohromen úžasem, že ho vidím, jsem se na posteli zdvihl a posunul tak, abych se mohl vyklonit a dívat se přímo na něj. A protože se nehýbal, několikrát jsem ho oslovil.

Protože se ani pak nepohnul, znepokojilo mě to, položil jsem mu, jak se domnívám, ruku na rameno – a hmátl jsem do prázdna.

Ze všech těchto důvodů a dalších, které je obtížné v krátkosti objasnit, jsem si jist, že časné ráno je pro mě nejstrašidelnější denní dobou, časné zrána by pro mě asi strašilo v každém domě; proto strašidelný dům by mě sotvakdy mohl zaujmout ve vhodnější chvíli, než byla tato. S hlavou plnou opuštěného domu jsem se vydal do vesnice a zastihl tam majitele malého hostince, jak sype čistý písek na schod před vchodem. Objednal jsem si snídani a dal na přetřes ten dům.

„Straší tam?“ otázal jsem se.

Hostinský se na mě podíval, zavrtěl hlavou a odpověděl: „S tím nechci nic mít.“

„Takže tam straší?“

„Inu!“ zvolal hostinský v návalu upřímnosti, která taky mohla být výrazem desperace, „já bych tam nepřespal.“

„Pročpak ne?“

„Víte co, kdybych chtěl slyšet, jak všechny zvonky v domě drnčej a přitom na ně nikdo nezvoní; jak všechny dveře v domě bouchaj a přitom s nima nikdo nebouchá; jak spousta noh dusá po podlaze, a přitom nikde ani noha, no,“ řekl hostinský, „v takovém případě bych v tom domě přespal.“

„Něco se tam zjevuje?“

Hostinský se na mě znovu podíval a pak se stejně zoufalým výrazem křikl ke stáji ve dvoře: „Ikey!“

Na jeho zavolání se objevil výrostek s vysedlými rameny, kulatým obličejem s červenými tvářemi, krátce střiženými nazrzlými vlasy, šaškovskou pusou od ucha k uchu a pršákem. Měl na sobě velikou pruhovanou vestu s rukávy a perleťovými knoflíky, které jako by na něm rostly a chystaly se – pokud by je nikdo neořezal – obrůst mu celou hlavu a obsadit i volná místa na botách.

„Tenle pán by rád věděl,“ řekl hostinský, „jestli je u topolů něco k vidění?“

„Ženská s kapucej a s kohoutem,“ ožil Ikey.

„To myslíš její účes?“

„To myslím ptáka.“

„Ženská s kapucou a s kohoutem. Pánbůh chraň! Tys ji viděl?“

„Já viděl toho kohouta.“

„A tu ženskou ne?“

„Ne tak najisto jako toho kohouta, ale voni pořád držej spolu.“

„A viděl někdy někdo tu ženskou tak jistě, jako toho kohouta?“

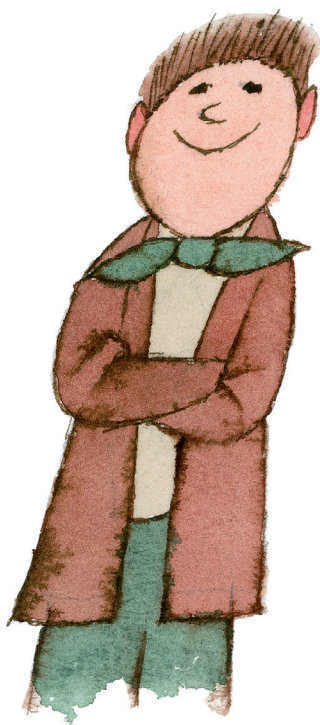
„Pámbu požehnej, pane! Fůra lidu.“

„Kdopak?“

„Pámbu požehnej, pane! Fůra lidu.“

„Tak například tamhle naproti ten hokynář, co zrovna otvírá krám?“

„Perkins? Pámbu chraň, Perkins by tam v noci nepách. Depak!“ podotkl výrostek procítěně. „Von je Perkins hlava skopová, ale tak velkej trouba zas není.“

(Tady hostinský zabručel něco, jako že Perkins má rozum.)

„Kdo je – nebo kdo byl – ta ženská s kapucou a s kohoutem? Víš to?“

„No!“ začal Ikey, jednou rukou nadzdvihl čepici a druhou se poškrábal na hlavě, „vono se říká, že ji zamordovali a kohout při tom kokrhal.“

Tento stručný a výstižný souhrn faktů byl vše, co jsem se mohl dovědět kromě toho, že jeden mladý člověk, zdravý a pohledný, jak to bývá,

„začal trpět záchvatama, kerý ho ničily“, pokaždé když viděl tu ženskou s kapucou. Také postava matně popsaná jako „starej chlap, takovej zubožený vandrák, co se mu říká Joby, a dyž ho chcete popíchnout a křiknete Greenwoode, řekne: ‚Co má bejt? Víš co, hleď si svýho,‘“ tak ten tu ženskou s kapucou potkal pětkrát nebo šestkrát. Jenže na skutečnou pomoc těchto svědků jsem nemohl spoléhat, jelikož ten první byl v Kalifornii a druhý, jak to vyjádřil Ikey (a hostinský potvrdil), čertvíkde.

A tak, ačkoli s tichou, uctivou bázní, pohlížím na ta tajemství, mezi nimiž a naší pozemskou existencí stojí přehrada velké zkoušky a proměny, kterým podléhá vše živé; a ačkoli nemám troufalost dělat si nárok, že o tom něco vím, nedovedu ztotožnit pouhé bouchání dveří, řinčení zvonku, vrzání podlah a podobné bezvýznamnosti s velebnou krásou a vše prostupující obdobou Božího řádu, nedovedu to o nic víc, než jsem byl schopen před krátkým časem zasadit duchovní obcování svého spolucestujícího do kotouče vycházejícího slunce. Navíc já už bydlel ve dvou domech, ve kterých strašilo – pokaždé v cizině. V jednom, ve starém italském paláci, o němž se vyprávěly hrůzostrašné věci, a který byl proto v nedávné době podvakerát nájemníky opuštěn, jsem bydlel osm měsíců, poklidně a v příjemném prostředí, třebaže tam byly dvě desítky tajuplných ložnic, nikdy nepoužitých, a třebaže hned vedle mé ložnice jeden velký pokoj, v němž jsem sedával a četl, byl strašidelnou komnatou první třídy. Před hostinským jsem dal šetrně najevo, co o těchto věcech soudím. A pokud dům, o který mám zájem, nemá dobrou pověst, namítl jsem mu, že přece mnoho věcí má špatnou pověst nezaslouženě a že jistě ví, jak snadné je věci pošpinit. Kdybychom společně a vytrvale roznášeli po vesnici, že jeden podivínský opilec a pobuda ze sousedství prodal svou duši ďáblu, za krátký čas by ho z té obchodní spekulace podezírali všichni! Tahle uvážlivá rozprava s hospodským byla házením hrachu na zeď a jsem nucen přiznat, že za celý život jsem horší prohru nezažil.

Ale abych tuto část svého příběhu zkrátil – onen strašidelný dům tak podnítl mou zvědavost, že už jsem byl téměř rozhodnut si ho pronajmout. A tak jsem si po snídani vyzvedl klíče u Perkinsova švagra (výrobce bičů a koňských strojů a místního poštmistra, který je v područí své nadmíru přísné ženy osvícené názory sekty Dvojnásob odštěpeného malého Emanuela) a v doprovodu hostinského a Ikeyho jsem se vydal k opuštěnému domu.

Vnitřek byl – jak jsem ostatně předpokládal – obvlášt ponurý. Zvolna se posunující stíny, které na něj vrhaly mohutné stromy, působily nanejvýš pochmurně; ten dům stál na špatném místě, byl špatně navržen, špatně postaven, špatně zařízen. Byl vlhký, držela se v něm hnilobná houba, páchl po krysách, jedním slovem bezútěšná oběť onoho těžko popsatelného rozkladu, který postihuje každé dílo lidských rukou, pokud lidem neslouží.

Kuchyň byla příliš velká a všechna příslušenství příliš daleko od sebe. Nad schodištěm i pod ním se ladem ležící pruhy chodby vinuly mezi záhoňny plodnosti, jimiž byly pokoje. A byla tu i stará rozpadající se studna zarostlá zelení, skrytá jako vražedná past u paty zadního schodiště pod dvěma řadami zvonků. Jeden z nich byl opatřen štítkem, na černém podkladě stála už téměř nezřetelná bílá písmena MLADÝ PÁN B. Tohle je zvonek, byl jsem poučen, který zvoní nejčastěji.

„Kdo byl Mladý pán B.?“ zeptal jsem se. „Víš se, co dělal, když kokhal kohout?“

„Zvonil na ten zvonek,“ odpověděl Ikey.

Překvapilo mě, jak pohotově náš výrostek mrskl po zvonku svou koženou čepicí a sám tak zazvonil. Zvonek zněl nepříjemně nahlas, měl vysloveně nelibý zvuk. U ostatních zvonků stála jména pokojů, k nimž vedly jejich dráty: Pokoj s obrazem, Dvoupokoj, Pokoj s hodinami a podobně. Vydal jsem se po stopě zvonku Mladého pána B. až k prameni a zjistil jsem, že ten mladý gentleman obýval jen podřadný pokojík v podkroví, trojúhelníkovou místnůstku pod střechou, kde stál rohový krb, u něhož se mohl Mladý pán B. ohřát, jen byl-li obzvlášt malé postavy. Rohová římsa nad krbem stoupala ke stropu jako pyramidovité schodiště pro Toma Palečka. Na jedné straně místnosti byly zcela odtržené tapety, kousičky omítky vzaly s sebou a málem zatarasily dveře. Vypadalo to, že si Mladý pán B. ve zduchovenlém stavu dává záležet, aby tapetování strhl až na zem. Hostinský ani Ikey neměli tušení, proč se chová tak pošetile.

Nahoře v domě bylo ještě velmi prostorné podkroví nepravidelného půdorysu, nic dalšího jsem neobjevil. Zařízen byl celkem dobře, ale skromně. Část nábytku – asi tak třetina – stejného stáří jako dům, zbytek pocházel z různých období posledního půlstoletí. K jednání o domě jsem byl odkázán na jistého obchodníka s obilím na tržišti v hlavním městě hrabství. Zašel jsem za ním ještě týž den a dům si na šest měsíců pronajal.

V půli října jsem se tam nastěhoval se svou neprovdanou sestrou (neřekli byste jí víc než osmatřicet, tak je pohledná, rozumná a milá). Přivedli jsme si s sebou hluchého stájníka, mého ohaře Sultána, dvě služebné a jistou mladou osobu zvanou Děvče pro všechno. O té posledně jmenované nemluvím bezdůvodně, byla z dívčího sirotčince Svatého Vavřince, její přijetí bylo osudnou chybou a mělo katastrofální důsledky.

Rok se kvapem chýlil ke konci, listí mizelo ze stromů a my se nastěhovali v den studený a sychravý, kdy ponurá atmosféra domu byla vskutku skličující. Když kuchařka (žena přívětivá, jen ducha moc nepobrala) spatřila kuchyň, propukla v pláč a požádala, abychom v případě, že by to vlhko nepřežila, odevzdali její stříbrné hodinky sestře (2 Tuppintock's Gardens, Liggs's Walk, Clapham Rise). Streakerová, naše služebná, se tvářila vesele, a tím větší byla mučednicí. Ta mladá osoba zvaná Děvče pro všechno, která nikdy na venkově nebyla, ta jediná byla nadšená a chystala se na zahradě před okno, u něhož se mylo nádobí, zasadit žalud a vypěstovat z něho dub.

Až do soumraku jsme odhalovali spousty přirozených – na rozdíl od nadpřirozených – obtíží, v nichž jsme se octli. Skličující zjištění stoupala jako dusivý dým ze sklepa a snášela se k nám z pokojů v patře. Nikde žádný váleček na těsto, nikde žádná dopékačka (což mě nepřekvapilo, protože nemám tušení, co to je), v tom domě zkrátka nebylo nic, a pokud se něco našlo, bylo to poničené. Nájemníci před námi zřejmě žili jako čuňata, to se nám pokoušel hospodský naznačit? Navzdory všem obtížím naše Děvče pro všechno bylo veselé a chovalo se vzorně. Jenže čtyři hodiny po setmění jsme se posunuli k věcem nadpřirozeným, Děvčeti pro všechno se začaly zjevovat „oči“ a objevily se u ní záchvaty hysterie.

Už předem jsem se dohodl se sestrou, že o strašení v domě oba pomlčíme, a měl jsem dojem, a dosud ho mám, že když Ikey pomáhal vynášet naše věci z dvoukoláku, nenechal jsem ho ani na chvíli o samotě se ženami ani s kýmkoli ze služebnictva. Přesto, jak už jsem zmínil, Děvče pro všechno vidělo „oči“ (nic bližšího jsme z ní nedostali), a mezi devátou a desátou jsme na její uklidňování spotřebovali tolik octa, že by to stačilo k marinování pořádného lososa.

Ponechám na soudné veřejnosti, aby odhadla, jak mi bylo, když se za těchto zlověstných okolností asi v půl jedenácté zuřivě rozdrnčel zvonek v pokoji Mladého pána B. a domem se neslo kvílivé vytí psa Sultána.

Doufám, že se už víckrát neoctnu v tak nekřesťanském rozpoložení myslí, v jakém jsem setrval po několik týdnů ve vztahu k památce Mladého pána B. Zda ten zvonek rozdrnčely krysy, myši, netopýři, vítr, bůhvíjaké nahodilé vibrace anebo jednou to, podruhé ono, někdy záludná dohoda obou, to opravdu nevím. Ale jisté je, že zvonek zvonil dvě noci ze tří, než jsem dostal spásnou myšlenku zakroutit Mladému pánovi B. krk – jinými slovy zvonek prostě vytrhnout – a podle své dosavadní zkušenosti a přesvědčení umlčet onoho mladého gentlemana navždy.

Jenže tou dobou už Děvče pro všechno rozvinulo své kataleptické schopnosti tak, že se z ní stal zářný případ oné pro nás velmi nepříhodné choroby. Podobně jako pověstný Guy Fawkes v nejnevhodnější chvíli ztuhla. Já jsem se obrátil na služebnictvo výmluvným projevem, v němž jsem jim zdůraznil, že jsem pokoj Mladého pána B. vymaloval, tapety odklidil, zvonek mladého pána odstranil a zvonění tím překazil. A pokud se domnívají, že ten proklatý mladík žil a zemřel vybaven chováním, které by ho v našem nedokonalém stavu existence nepochybně seznámilo s nejštiplavějšími výčnělkami březové metly, copak se taky mohou domnívat, že pouhá chabá lidská bytost, jako jsem já, je schopna nicotnými prostředky mařit a omezovat síly duší zemřelých, zbavených tělesnosti, nebo duchů vůbec? – Zkrátka jsem ve svém proslovu energicky postupoval k jádru věci, až samolibě sám se sebou spokojen, když tu vše přišlo vniveč, protože Děvče pro všechno náhle od hlavy k patě ztuhlo a s vytřeštěným zrakem zůstalo mezi námi stát jako místní zkamenělina.

Také u Streakerové, naší služebné, se objevil jeden nanejvýš znepokojující rys. Nedokážu říct, jestli byla neobvykle chudokrevné letory nebo co to vlastně s ní bylo, ale z téhle mladé ženy se stala pouhopouhá výrobná největších a nejprůsvitnějších slz, s nimiž jsem se setkal. K popsaným znakům patří ještě obzvlášť pevná přilnavost těchto exemplářů, které nestékaly, ale zůstávaly jí viset na tváři a na nose. V tomto stavu, v němž lehce a žalostně pokyvovala hlavou, mě její mlčení odrovnalo víc, než by dokázal legendární Nedostizhý Crichton ve slovní disputaci o váček peněz. Podobně to bylo s kuchařkou, ta mě vždycky doslova zasypala řečmi, naši poradu pořádkumilovně zakončila prohlášením, že ji ten dům přivede do hrobu, a pokorně zopakovala své poslední přání týkající se stříbrných hodinek.

Pokud jde o noci, šířila se mezi námi nákaza strachu a domněnek a horší nákaza se pod širým nebem věru nenajde. Žena s kapucou? Podle všech

svědectví byl u nás celý klášter žen s kapucou. A noční zvuky? Zasažen zmíněnou nákazou jsem usedl dole v ponurém salonu a naslouchal – a dočkal jsem se tolika podivuhodných zvuků, že by mi z nich jistě byla v žilách ztuhla krev nebýt toho, že jsem se pro zahřátí spěšně vydal za dalšími objevy. Vyzkoušejte si to v posteli uprostřed noci, vyzkoušejte si to v pohodlí u domácího krbu za noci probdělé. A budete-li tomu nakloněni, každý dům se dá zaplnit tolika zvuky, že nakonec budete mít zvuk pro každíčkový nerv v těle.

Opakuji: rozšířila se mezi námi nákaza strachu a domněnek a horší nákaza se pod širým nebem věru nenajde. Ženy (nosy věčně odřené od čichací soli) byly ve stálé pohotovosti, připravené omdlít na sebemenší podnět. Ty dvě starší vysílaly Děvče pro všechno na veškeré výpravy, které považovaly za víc než nebezpečné, a ona nikdy nepoškodila pověst těchto dobrodružství, pokaždé se vrátila zachvácena strnulostí. Pokud se

po setmění kuchařka nebo Streakerová vydala do horního patra, bylo jisté, že za chvíli uslyšíme žuchnutí od stropu. Stávalo se to tak pravidelně: jako by po domě obcházel najatý boxer, a koho ze služebnictva potkal, na tom předvedl ukázkou svého umění – tuším, že se ten úder nazývá „dražitel“.

Marné bylo něco proti tomu dělat. Když někoho vystrašil pták, bylo marné ostatním toho skutečného ptáka ukázat. Marné bylo zahrát na piano náhodnou disonanci a zjistit, že Sultán při určitých tónech a akordech vyje. Marné bylo bdít nad zvonky jako mytický soudce Rhadamanthus, a když některý nešťastný zvonek zadrnčel bez dovolení, nelítostně ho strhnout a umlčet. Marné bylo vypalovat komíny, házet do studny pochodně, zběsile vpadat do podezřelých pokojů a alkoven. Vyměnili jsme všechno služebnictvo a nebylo to o nic lepší. Nová skupina nám utekla, přišla třetí a nebylo to o nic lepší. Nakonec se naše poklidně vedená domácnost octla v tak chaotickém a zuboženém stavu, že jsem jednou večer sestře sklíčeně pravil: „Patty, ztrácím naději, že se nám podaří získat někoho, kdo tu s námi vydrží, takže si myslím, že se domu musíme vzdát.“

Má sestra, žena nezdoelného ducha, odpověděla: „Ne, Johne, nevzdávej to. Nedej se odradit, Johne. Je tu ještě jiná cesta.“

„A to jaká?“ zeptal jsem se.

„Johne,“ odvětila moje sestra, „pokud nemáme být z tohoto domu vypuzeni, a to pronic zanic, jak se zdá tobě i mně, musíme si pomoci sami a dům se vším a ve všem všudy vzít do svých rukou.“

„Ale, služebnictvo...“ namítl jsem.

„Žádné nepotřebujeme,“ zvolala sestra troufale.

Jako většině lidí v mém postavení mi nikdy nepřišlo na mysl, že bych se měl obejít bez těch oddaných duší, co se všude pletou. Ta představa byla pro mě natolik nová, až jsem se zatvářil pochybovačně.

„Víme přece, že sem všichni chodí s obavami, že v domě straší, a tahle nákaza se šíří z jednoho na druhého. A víme taky, že když je něco vystraší, nakazí se tím spíš,“ pokračovala moje sestra.

„Vyjma Bottlese,“ poznamenal jsem zamyšleně.

(Onoho hluchého stájníka, který byl a je dosud v mých službách, zvláštní typ morouse, jemuž v Anglii není rovno.)

„Máš pravdu, Johne,“ přitakala mi sestra, „vyjma Bottlese. A o čem to svědčí? Bottles s nikým nemluví a nikoho neslyší, pokud se na něho vysloveně nezařve. A vystrašil on někdy někoho nebo vystrašil někdo jej? Nikdy!“